

1916	1917	1917	1918	1918	1919	1919	1919	1920	1920	1921	1922	1923
Oprichting Coöperatieve Vereniging van Suikerbieten-verbouwers (het latere COVAS), om samen zo sterk mogelijk te staan tegenover de suikerfabrieken.	De regering stelt een teeltregeling in voor suikerbieten, waarbij werd bepaald dat het aantal suikerbieten niet hoger mocht zijn dan 80 procent van het gemiddelde over de jaren 1913-1915.	De Provinciale Limburgsche vereniging 'Eigen erf' werd opgericht met als doel: handhaving van de oude boerenfamilie in eigen karakter en vroegere omgeving door 'vermindering van den trek der plattelandsbevolking naar mijnen en steden.'	De scheurwet kwam tot stand: een wet die het mogelijk maakte land te onteigenen, zelfs tuinen, om aan het landbouw-areaal toe te voegen.	Een diocesane commissie van samenwerking werd gevormd door de standsorganisatie met als doel het algemeen katholiek belang na te streven.	Tijdens een demonstratie in Groningen wordt het gebruik van een van de eerste tractoren in Nederland getoond.	Naams-wijziging van Limburgsche Landbouwbond naar Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB).	De LLTB richt een katholieke school op in Roermond waarbij goed katholiek landbouwonderwijs voor plattelandsjongeren bovenaan stond.	Als sluitstuk van het katholiseringproces werd de Nederlandse Boerenbond in 1920 een katholieke organisatie, die later door het leven zou gaan als Katholieke Nederlandse Boeren- en Tuindersbond (KNBTB).	In 1920 zijn er 163 afdelingen met in totaal 15.869 leden, de LLTB is hiermee dé vertegenwoordiger van de Limburgse boeren en tuinders.	De 'Vereniging voor jonge boeren en tuinders' werd in het leven geroepen. 'Zorg voor ontwikkeling en onderwijs der landbouwende jeugd' was het voornaamste programmapunt.	In 1922 sloot Ir. J.H.H. Bemelmans zijn studie aan de landbouwhogeschool in Wageningen succesvol af en daarmee was hij de eerste priester in Nederland met de titel van landbouwingenieur. Al snel verwierf hij een aantal sleutelposities binnen de LLTB.	Aankoop Ursulinenklooster in de Steegstraat te Roermond ter oprichting van de Landbouwwinterschool. 'De ware levenswaarde is niet in bunders te meten', schrijft Joannes Bemelmans, die in 1923 als eerste directeur wordt van de Landbouwwinterschool.
INITIATIEVEN LLTB	AGRARISCH ALGEMEEN											

Niet naar de mijn, maar 'Eigen Erf'

PAUL LOGISTER

Om te voorkomen dat een groeiend aantal boerenzons en -dochters wordt gedwongen om buiten het agrarisch bedrijf werk te zoeken, wordt in mei 1917 De Provinciale Limburgsche Vereniging Eigen Erf opgericht. De insteek is om de trek naar mijnen en steden een halt toe te roepen en het karakter van de boerensamenleving te behouden.

1916-1926

Eigen Erf wil jonge boeren de kans bieden om in het eigen Peelgebied een bedrijf te beginnen. Uit de samenstelling van het eerste bestuur, met onder andere toenmalig Tweede Kamerlid Poels als voorzitter, is af

te leiden dat in landbouwkringen grote waarde wordt gehecht aan het instandhouden van de boerenstand.

Het benodigde kapitaal moet uit aandelenuitgifte komen. Een aandeel heeft een waarde van 100 gulden, waarop dividend wordt uitgekeerd. Op 1 juli 1920 zijn er 730 aandelen geplaatst en beschikt Eigen Erf over een werkkapitaal van 73.000 gulden. Daarvan is het grootste deel afkomstig uit het Noorden van de provincie. Tot grote teleurstelling van het bestuur blijken maar weinig boeren bereid om daadwerkelijk geld in Eigen Erf te steken. Campagnes leveren nauwelijks iets op en tijdens vergaderingen wordt regelmatig over het gebrek aan belangstelling geklaagd.

Potentiële kapitaalverstrekkers blijken hun kapitaal liever op een

lucratievere wijze te beleggen. Eigen Erf keert namelijk minder dividend uit dan andere ondernemingen. Pleidooien van een aantal bestuursleden om het dividend te verhogen, vinden geen gehoor.

AANKOOP TERREINEN

In 1919 wordt door Eigen Erf in Weert voor een bedrag van 74.800 gulden een terrein met een oppervlakte van 210 hectare aangekocht. Door een toename van het aantal aandeelhouders, kan de vereniging in 1920 in Heythuysen nog een terrein van 81 hectare aankopen. Tussen 1921 en 1923 krijgt Eigen Erf nog eens 182 hectare in eigendom.

De door Eigen Erf gestichte boerderijen bestaan uit een woning met kelder, met beneden vier en boven

drie kamers. Een grupstal voor veertien dieren, een gierkelder, een schuur, twee of drie varkenshokken en een paardenstal.

Draait een bedrijf eenmaal goed, dan zijn er voldoende uitbreidingsmogelijkheden. Voor de bouw van een boerderij ontvangt Eigen Erf van de overheid een voorschot van 4.200 gulden voor de grond en 4.200 gulden voor de gebouwen. Boeren kunnen het voorschot in 38 jaar aflossen.

Boerderijen worden toegewezen aan grote boerengezinnen met tien of meer kinderen. Het moeten echte gezinsbedrijven worden, waarin iedereen werk kan vinden. 'Het gezin blijft bij elkaar en de samenwerking van die krachten geven vroeg of laat welvaart', aldus de directeur van Eigen Erf in 1923.

1896 - 2021

De LLTB bestaat dit jaar 125 jaar. In Nieuwe Oogst is er volop aandacht voor dit jubileum. Gedurende dit jaar verschijnt elke derde zaterdag van de maand een speciale jubileumpagina. Elke keer wordt een decennium met de belangrijkste gebeurtenissen uitgelicht én is er aandacht voor actualiteiten rondom de jubileumactiviteiten die de LLTB organiseert. De jubileumpagina's die eerder zijn verschenen zijn terug te vinden op lltb.nl/jubileum.

Eigen Erf moet de trek naar de mijnen en steden een halt toe roepen.

Foto's: Archief LLTB

Boerderijen worden toegewezen aan grote boerengezinnen met tien of meer kinderen.

'Ik ben zelf ook reuze benieuwd naar de sprekers'

PAUL LOGISTER

Voor het LLTB-jubileumfeest in september zijn enkele klankbordgroepen samengesteld. Die buigen zich over het jubileumboek, de documentaire en het feestweekend. Leden die graag deel uit wilden maken van een klankbordgroep, konden zich hiervoor aanmelden of werden door de LLTB benaderd.

HAS student Léon Wolters (21) uit Vlodrop zit samen met zijn jongere zus Marijn in de klankbordgroep Future Farming. 'Ik heb me aangemeld, omdat ik het leuk vind om mee te denken over het organiseren van dit specifieke onderdeel. Maar ik wil er ook van leren', vertelt hij. 'Ik heb al eerder samen met anderen evenementen georganiseerd, maar niet in deze orde van grootte. Dat is best een uitdaging, maar vooral heel leerzaam.'

Het vormgeven van dit onderdeel bestaat onder meer uit het zoeken en vastleggen van

sprekers. Die vertellen de toehoorders van alles over de verschillende manieren van landbouw bedrijven in de toekomst.' Future Farming is een onderwerp waarmee de jongere generatie straks te maken krijgt. Daarom ben ik zelf ook reuze benieuwd naar de sprekers en wat ze ons gaan vertellen.'

Léon Wolters uit Vlodrop.

Foto: Léon Wolters

Henk Hermans (69) uit Ospel is adviserend bestuurslid, penningmeester en notulist bij het regiobestuur van LLTB-regio Midden-Limburg. Hij werd benaderd voor de klankbordgroep, die zich bezighoudt met het samenstellen van de jubileumtentoonstelling. 'Ik was al gevraagd om mee te denken over het jubile-

Henk Hermans uit Ospel.

Foto: LLTB

umboek, maar het samenstellen van een dergelijke tentoonstelling vind ik als heemkundeman een uitdaging, maar bovenal erg leuk.'

Centrale thema voor de tentoonstelling is het gezin. 'Een thema dat uiteraard onlosmakelijk met de LLTB is verbonden en dat voldoende aanknopingspunten biedt voor overzichtstentoonstelling. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als onderwijs, sociale wetgeving en vrouwenorganisaties. Ze komen allemaal aan bod', legt Hermans uit.

'Nu kunnen we uiteraard niet alles laten zien, maar waar het ons om gaat, is dat de foto's en de voorwerpen die we laten zien, aanleiding zijn om het gesprek met elkaar aan te gaan. Zeker wanneer je met een aantal mensen de tentoonstelling bezoekt. We zijn nu nog aan het inventariseren om te kijken of en wat we eventueel tekort komen. Het kan goed zijn dat we ook leden nog benaderen om een voorwerp voor de tentoonstelling aan te leveren.'